

Lægemiddelstyrelsen/
Sundheds- og Ældreministeriet

E-mail: sto@dkma og hbj@sum.dk

Høringssvar vedr. udkast til rapport om evaluering af tilknytningsreformen og udkast til habilitetsvejledning

Danske Patienter takker for muligheden for at give høringssvar på det fremsendte materiale.

Klare retningslinjer for samarbejde mellem lægemiddel- og medicoindustrien på den ene side og sundhedspersoner, patient- og pårørendeorganisationer m.fl. på den anden er væsentlige for, at patienter, pårørende og samfundet bredt set kan have tiltro til, at der ikke sker en sammenblanding mellem forskellige interesser på sundhedsområdet. Derfor har det været – som det også fortsat vil være – et prioriteret fokusområde for Danske Patienter, og derfor hilser vi det nationale arbejde med evaluering af tilknytningsreform og udarbejdelse af en samlet habilitetsvejledning for sundhedssektoren velkommen.

Vi ser generelt positivt på de to vedlagte dokumenter og har følgende betragtninger:

Evaluering af tilknytningsreformen

Reformen har til formål at skabe klare rammer for sundhedspersonalets samarbejde med lægemiddel- og medicovirksomheder med henblik på at skabe balance mellem grundprincipper om faglighed, uvildighed og åbenhed.

Patient- og pårørendeorganisationer er også i et vist omfang omfattet af reglerne. Således fremgår det, at der med reformen blev indført et nyt krav om offentliggørelse, når virksomhederne yder økonomiske fordele til sundhedspersoners faglige aktiviteter i udlandet, og når de yder sådanne fordele til patientforeninger. Det fremgår også, at reformen har medført en praksisændring, der indebærer, at sundhedspersoners deltagelse i paneldebatter med offentlig adgang, der arrangeres af lægemiddel- og medicovirksomheder om emner af generel sundhedsmæssig karakter, alene kræver en forudgående anmeldelse til Lægemiddelstyrelsen (tidligere krævede det en tilladelse). Dette gælder også, hvis virksomheden er medarrangør af paneldebatten – for eksempel sammen med en patient- eller pårørendeorganisation. En sundhedsperson skal også anmelde tilknytning, hvis paneldebatten er arrangeret af en patient-/pårørendeorganisation, og arrangementet støttes

Dato:
28. september 2018

Danske Patienter
Kompagnistræde 22, 1. sal
1208 København K

Tlf.: 33 41 47 60

www.danskepatienter.dk

E-mail:
jk@danskepatienter.dk

Cvr-nr: 31812976

Side 1/3

økonomisk af en lægemiddel- eller medicovirksomhed, og sundhedspersonen modtager honorar, der dækkes af støtten fra lægemiddel- eller medicovirksomheden.

Det er i patienternes interesse, at der er et klart regelsæt om samarbejde mellem sundhedspersonalets og patient-/pårørende foreningers samarbejde med lægemiddel- og medicovirksomheder. Man må gå ud fra, at reglerne om åbenhed og offentliggørelse af samarbejde ikke blot medfører øget tillid til behandling generelt, men også øget tillid til sundhedspersoners og patient-/pårørende foreningers uvildighed i forbindelse med vejledning og rådgivning.

Side 2/3

Følgegruppen, som er nedsat til at følge og rådgive Lægemiddelstyrelsen om de nye regler, og som står bag evalueringen, består blandt andet af repræsentanter fra Danske Patienter, Danmarks Apotekerforening, Danske Regioner, Dansk Sygeplejeråd, Forbrugerrådet Tænk, Lægemiddelindustriforeningen, Lægeforeningen, Lægevidenskabelige Selskaber og Medicoindustrien. De har vurderet, at reglerne og administrationen er velfungerende. Følgegruppen har også vurderet, at de nye regler understøtter reformens formål om at skabe balance mellem de tre grundprincipper om faglighed, uvildighed og åbenhed.

På denne baggrund synes der at være grundlag for fortsat at se velvilligt på tilknytningsreformen.

Udkast til habilitetsvejledning

Det er meget positivt, at der kommer en samlet vejledning om habilitet i sundhedssektoren. Som det er nu, skal hver myndighed (og fagperson) vurdere inhabilitet dels ud fra en fortolkning af forvaltningslovens regler, og dels ud fra eventuelle særlige retningslinjer, som måtte være udarbejdet specifikt til brug for pågældende myndighed. Ved at lave en samlet vejledning begrænser man, at myndighederne og fagpersonerne udvikler deres egen fortolkning af reglerne om inhabilitet.

Det er vigtigt at være opmærksom på, at det alene er en vejledning, og at det ikke er et bindende sæt regler. Dette kan betragtes som en fordel – forstået på den måde, at vejledningen kan bruges som et udgangspunkt til individuelle vejledninger. Der er med vejledningen lagt op til, at hver myndighed og organisation kan udarbejde deres egen vejledning, hvor de tilpasser indholdet til deres individuelle behov og supplerer med egne krav og procedurer for habiliteten.

Det er også meget positivt, at der udarbejdes skabeloner til brug for habilitetserklæringer. Ved at tage udgangspunkt i en gennemtænkt skabelon, mindskes risikoen for at overse relevante forhold.

Habilitetsvejledningen omfatter myndigheder, sundhedspersoner og andre fagpersoner. Som vejledningen er formuleret (se særligt afsnittet *Brugere*), vil patient- og pårørende foreninger som udgangspunkt ikke være omfattet.

Vejledningen er formuleret således, at patient- og pårørendeforeninger ved udarbejdelse af individuelle retningslinjer kan vælge at tage udgangspunkt i vejledningen og gøre brug af skabelonerne, hvis de ønsker åbenhed om personlige/økonomiske interesser mv. – hvilket Danske Patienter i øvrigt altid kræver af medlemsorganisationer og øvrige samarbejdsparter.

Samlet set bidrager vejledningen til lettere administration, mere åbenhed/større gennemsigtighed og større tillid til myndigheder og fagpersoner.

På denne baggrund synes der at være grundlag for at se meget velvilligt på habilitetsvejledningen.

Med venlig hilsen

Morten Freil
Direktør